

İlk sayımızdan bu yana, **Birikim** imzalı bu yazılarda bir aylık siyasal ve toplumsal gelişmelerin analizini, zaman zaman da muhtemel gelişmelere baktığımız görece uzun vadeli perspektifleri tartışmayı kural haline getirmiştik. Son üç sayıdan başlayarak çıkartığımız «haber-yorum bölümü», şimdiye dek başyazılarda gerçekleştirmeye çalıştığımız bu «siyasal analiz» çabasının büyük bölümünü üstleniyor. Böylece büyük siyasal önem taşıyan tek tek olayları daha geniş bir biçimde ele almak ve aynı zamanda da belirli bir tarihi arka-plan verebilmek açısından önemli bir avantaj elde etmiş oluyoruz. Bundan sonra da bu «avantajı» elden geldiğince kullanmayı ve siyasal yorumlarımızı ağırlıklı olarak haber-yorum bölümünde vermeyi tasarlıyoruz.

Geçen ayın Türkiye'deki siyasal gelişmeleri etkilemesi açısından en önemli olayı şüphesiz gazeteci ve yazar Abdi İpekçi'nin öldürülmesiydi. Bu iğrenç faşist cinayetin hangi nedenlerden ötürü herhangi bir «iğrenç faşist cinayetten fazla bir şey» olduğunu, **neyin göstergesi** olduğunu ve ülkenin somut siyasal gelişmelerini hangi yönde etkilemek üzere gerçekleştirildiğini «Türkiye'de...» bölümümüzde, «Abdi İpekçi'den Sonra Durum» başlıklı yazıda ele aldık. Geçen sayımızda çıkan ve ayrıca da broşür haline getirilen «Maraş'dan Sonra?» adlı yazıda Türkiye'nin şu anda yaşamakta bulunduğu bunalım ve bu bunalımın muhtemel çözüm biçimleri analiz edilmiş olduğundan, bunları şimdi bir kez daha tekrarlamayı gerekli görmedik.

Ve olayı daha önceki çıkarsamalarımızı varsayarak inceledik.

Kamboçya'da Pol Pot yönetimi devrildi. Bu olay sosyalist çevrelerde «sessiz» karşılandı. Sadece kendisini olayda «taraf» olarak gören Sovyet ve Çin yanlısı gruplar olay üstüne «yorum» yaptılar. Sözkonusu sessizliğin sanırım iki nedeni var. Birincisi Kamboç Ulusal Kurtuluş güçlerinin iktidarı ele geçirmesinin doğurduğu kısa sevincin ardından, Komünist Partisi'nin belirleyiciliğindeki Kamboç yönetimi, yorumu sosyalist teorilerle çok güç yapılabilecek uygulamalara girişmiş ve genel bir şaşkınlık yaratmıştı. Daha sonra Vietnam-Kamboçya çatışması alevlenmiş, bu çatışmada SSCB ve ÇHC'nin aldığı tavırlar benzer bir «yorum zorluğu»nu doğurmuştu. Böylece de Kamboçya sorununda yorum yapmak, bir tarafın yanında yer alınıyor görüntüsü verdiğinden, konu bir kenara bırakılmıştı. İkincisi, özellikle Kamboçya tarihi ve bu ülkedeki toplumsal gelişmeler konusunda hayli bilgisiziz; bu da yine yorum yapmayı güçleştiriyor. 45. (Kasım 1978) sayımızdaki, bir «Güneydoğu Asya sorunu»ndan söz eden yazımızdan sonra, bu sayımızda bu konuda ikinci bir yazı yayımlıyoruz. Bundan amaç, bu konudaki yorum sıkıntısını bir ölçüde gidermek olduğu kadar, ne derece «sevimsiz» olursa olsun sorunu da üstlenmeye çalışmak.

İran'da izlediğimiz, en azından nice-lik açısından benzersiz toplumsal kaynaşma, Şah'ın gidişi, Humeyni'nin gelişi, emperyalizmin bu «ileri karakol»unda bir İslam Cumhuriyeti'nden söz edil-

mesi... bütün bunlar yalnız CIA'yı değil dünya sosyalistlerini de çok hazırlıksız yakaladı. 46/47. (Aralık 78 / Ocak 79) sayımızda İran'daki ekonomik, toplumsal durum hakkında genel bilgileri içeren bir yazı yer almıştı. Bu sayımızda ise daha somut gelişmeleri konu alan bir yazı yayımlayarak, muhtemel gelişmeleri ve özellikle halk hareketinin geleceğini irdelemeye çalıştık. Ülkemiz devrimcilerinin tanıdığı ve bu sayımızda bir de yazısı yayımlanan sosyalist gazeteci ve yazar Fred Halliday'ın İran üzerine bir kitabını yayıma hazırlıyoruz. Bu kitap İran'daki toplumsal olayın anlaşılmasına katkıda bulunacak geniş bir bilgi malzemesi sunabilecektir.

Elinizdeki sayı yayıma hazırlanırken **Birikim**'e sol basından iki eleştirinin yöneltildiğini görmüştük. Birincisi **Ülke** dergisinin 6. (Ocak / Şubat / Mart 1979) sayısında, ikinci de **Yurt ve Dünya** dergisinin 13. (Ocak 1979) sayısında çıkan iki yazıdan söz ediyoruz. Bu eleştiriler elimize geçtiğinde Şubat sayımızın yazıları karara bağlanmış ve hazırlanmış bulunduğundan sözkonusu iki eleştiri-

ye cevap vermeyi geciktirmek zorunda kaldık. Ama bunun sağladığı bir de yarar oldu: **Yurt ve Dünya** yazarı Ömür Sezgin eleştirisinde, Doğu Avrupa Komünizmi Özel Sayımızın kendi eleştirisini tamamladıktan sonra eline geçtiğini, eğer buradaki yazıları daha önce okuma imkânı bulmuş olsaydı eleştirel tavrının da daha değişik olacağını söylüyor. Eğer adı geçen sayımızdaki yazılar kendisine daha yeni, veya daha geniş eleştiri fırsatı verecekse **Yurt ve Dünya**'da çıkan eleştirisine eklemek istediği noktalar, oradaki eleştirisinde değiştirmek, geliştirmek istediği yerler varsa, dergimize söyleyeceği yeni sözleri içeren bir yazı göndermesini bekleriz. Bu noktayı Sezgin'e gönderdiğimiz mektupta da belirttik. Bu yazı, bizim **Ülke** ile **Yurt ve Dünya**'da çıkan eleştirilere vereceğimiz cevapların da yer alacağı gelecek (Mart) sayımızda yayımlanacaktır.

Birikim